Asasinarea primului ministru I. G. Duca

— Asasinul e un membru al „Gărzii de fier" —

— Un mare doliu national —

Vineri seara, pe la ora 10, o ştire groaznică s'a răspândit în Capitală: Pe peronul gării Sinaia, preşedintele consiliului de miniştri, Ion G. Duca, a fost ucis mişelește cu focuri de revolver de o bandă de asasini. Un complot se organizase în țară împotriva primului ministru, de către sămănătorii de anarhie, afiliați grupărilor extremiste, care urmăresc să zdruncine așezământul statului român și să arunce țara în plină aventură, prin mijloace și metode teroriste.

Dela uciderea lui Barbu Catargiu, România n'a mai înregistrat asemenea odioase asasinate politice, cu toate patimile ce le-au dezlănțuit, adeseaori, luptele politice dintre partide. Sub regimul constituțional, oricari au fost împrejurările și evenimentele, viața politică s'a desfășurat în condițiuni normale și civilizate, în cadrul legalității și al ordinei.

De astă dată suntem într'o situație excepțională, a cărei gravitate nu poate să scape nimănui, deoarece actul criminal dela Sinaia, atât de odios și de revoltător, dezvălue un început de anarhie și deci existența unei stări de spirit bolnăvicioasă și primejdioasă intereselor supreme și permanente ale statului român.

Nici un moment nu poate fi invocată ideia unui patriotism exaltat, care înarmează o mână ucigașe!

Insuși acela, care, conștient de responsabilitățile sale și însuflețit de cel mai nobil și curat patriotism, a voit, din prima zi a guvernării sale, să asigure ordinea și legalitatea; să restabilească autoritatea, compromisă sub guvernele trecute și să la toate măsurile impuse de interesele superioare ale statului, ca astfel să facă posibilă refacerea și consolidarea țării, în toate direcțiile, a căzut victima sămănătorilor de anarhie.

Ion Duca a căzut, însă, la postul său, ca un adevărat erou, în serviciul țării, pe care a iubit-o și a slujit-o cu un nobil și desăvârșit devotament. El și-a făcut datoria sa de bun român și ca șef al unui guvern abia constituit, a înțeles ce misiune are de îndeplinit în aceste vremuri deosebit de grele.

Guvernul este dator să îndeplinească programul fixat de mult regretatul dispărut; să asigure țării liniștea, ordinea și siguranța de care are nevoe, în primul rând; să restabilească autoritatea, prin toate mijloacele legale și cu energia comandată de împrejurări; să stârpească din rădăcină tendințele anarhice și teroriste și să înfăptuiască opera de refacere și de consolidare, cu concursul noului Parlament și al tuturor românilor patrioți și conștienți.

Primele veşti despre atentat

— Prin telefon dela corespondentul nostru —

Sinaia, ora 10 seara

D. Duca, preşedintele consiliului de miniştri, a fost eri după amiază, în audiență de lucru, la M. S. Regele, la Sinaia.

La ora 6, preşedintele consiliului a părăsit castelul regal, ducându-se la vila d-lui dr. Costinescu, unde a luat masa.

Primul-ministru [illegible] buia să se înapoeze [illegible] în Capitală, cu a[illegible]ratul care sosea în ga[illegible]inaia la ora 9 și jum[illegible]a.

Cu câteva min[illegible] înainte de ora când [illegible]buia să sosească trenul, [illegible] avea întârziere [illegible] a venit în gară, ins[illegible]t de d. dr. Costinescu.

Asasinarea primului ministru

In clipa când primul-ministru coborind din automobil și trecând prin sala de așteptare, a ajuns pe peron, cineva din publicul care aștepta trecerea primului-ministru, a tras cinci gloanțe de revolver asupra sa.

Patru gloanțe au nimerit în plin pe Duca.

Primul-ministru a căzut, murind imediat.

DR. COSTINESCU RANIT

Imediat după aceasta, atentatorul a aruncat și o granată care a rănit pe d. dr. Costinescu în picior și alte persoane din apropierea primului-ministru.

Agentul de siguranță Gheorghe Petre și publicul aflat pe peron s'au repezit imediat asupra atentatorului, dezarmându-l.

El a fost conds apoi la poliția gării, unde i s'a făcut percheziție.

CINE E ASASINUL

S'a stabilit că se numește Nicolae Constantinescu, absolvent al Academiei comerciale, fost candidat pe lista „Gărzii de fier", înainte de dizolvare, la Făgăraș.

COMPLICII

Asasinul, la săptuirea crimei, era însoțit de alți doi tineri: Balamace, student din Turtucaia și Ion Caranica, tot student, cari au isbutit să dispară, folosindu-se de panica produsă.

Corpul primului ministru, transportat la castelul Peleş

Trupul neînsuflețit al primului-ministru, îndată după comiterea asasinatului a fost ridicat de pe peron și transportat pe o canapea, în biroul șefului de gară.

La ora 11 seara, din înalta dorință a M S. Regelui, Cărula I se comunicase trista veste, trupul fostului prim-ministru a fost dus, cu un automobil al palatului, dela gara Sinaia, la castelul Peleș.

Comunicarea făcută guvernului

Asupra asasinatului, membrii guvernului, aflători în Capitală, au fost informați imediat, făcându-li-se comunicarea următoare:

După audiența la M. S. Regele, primul ministru s'a dus la locuința d-lui dr. Costinescu, unde a luat masa și a stat de vorbă cu numeroase per[illegible] [illegible]timul fiind d. Sergiu Dumitriu, secretar general la ministerul de interne.

Aproape de ora 8 și jumătate seara, înainte de a pleca la gară, primul ministru a fost înștiințat că trenul spre București are o întârziere de o oră și câteva minute.

Din partea primului ministru s'a telefonat atunci la București să nu mai fie așteptat la ora regulată a sosirii trenului, 11 și 35, ci la 12.35.

La ora 9 și jumătate, primul ministru s'a urcat în automobil cu d. dr. Costinescu, plecând la gară.

Aci a intrat pe peron și, în timp ce se plimba cu însoțitorii săi, în așteptarea trenului, studentul Nicu Constantinescu, ascuns după o bancă depe peron, a tras patru focuri de revolver asupra primului ministru.

Unul din primele gloanțe l-a lovit pe I. Duca în ceafă.

Primul ministru s'a prăbușit pe peron, murind imediat.

ATENTATUL CU BOMBA

După ce a descărcat toate gloanțele din revolver, atentatorul a aruncat spre grupul în care se afla primul ministru, o grenadă. Aceasta a explodat și schijele au rănit ușor pe d. dr. Costinescu în coapsă, pe d. Vlahide, secretar general la preşedinția consiliului de miniștri, în brațe; pe șeful poliției din Sinaia, Apostolescu și pe agentul Gheorghe Petre.

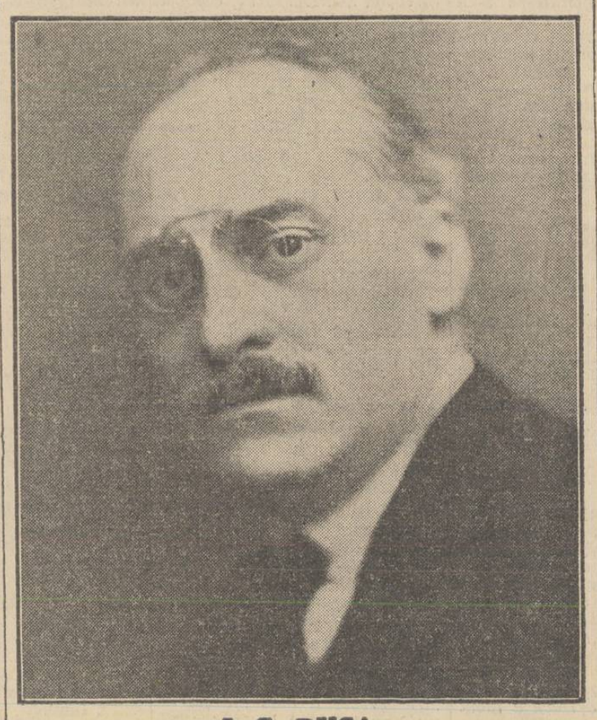

I. G. DUCA

Indată după comiterea asasinatului, Nicu Constantinescu a ridicat mâinile în sus, predându-se fără împotrivire.

Asasinul este student la Academia comercială și membru în „Garda de fier".

El candidase cap de listă la Făgăraș.

ATENTATORUL A MAI SAVARŞIT O CRIMA

Nicu Constantinescu, în propaganda electorală din alegerile actuale, înainte de dizolvarea „Gărzii de fier", a înjunghiat pe primarul din com. Vad (Făgăraș).

COMPLICII AU DISPARUT

La comiterea asasinatului el era însoțit de încă doi tovarăși, studenții Ion Caranica, fost cap de listă al „Gărzii de fier" la Caliacra și Durostor și Balamace, din Turtucaia.

In învălmășeala ce s'a produs după asasinat, ambii tovarăși ai lui Constantinescu au isbutit să se facă nevăzuți.

Miniştrii plecaţi la Sinaia

D-nii Victor Slăvescu și Manolescu-Strunga, subsecretari de stat, au plecat la ora 12 noaptea la Sinaia, spre a veghia la căpătâiul marelui dispărut.

La ora 11 noaptea, d. dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunei, a fost invitat — ca cel mai în vârstă dintre miniștri — de M. S. Regele la Sinaia.

D-sa a plecat din gara de Nord cu un tren special.

IMPRESIA PROFUNDĂ ÎN CAPITALĂ

Vestea atentatului dela Sinaia s'a răspândit cu o iuțeală nemaipomenită în Capitală și a produs consternare generală.

Prin zvon public și transmisă din om în om, știrea a fost cunoscută aproape în tot orașul, la o jumătate de oră după asasinarea primului ministru.

Redacțiile ziarelor au fost asaltate de întrebările publicului, care se interesa de cele petrecute și de soarta lui I. Duca.

In teatre știrea a pătruns, ca prin miracol, în mijlocul spectacolului.

Multă lume a renunțat la restul spectacolului și a eșit în stradă să afle adevărul. Cei mai mulți nu voiau să dea crezare zvonului public.

In cluburile politice, înștiințate telefonic de partizani, faptele se comentau cu aprindere.

Impresia a fost profundă în toate cercurile.

La ora 11 jum. noaptea, circulația pe calea Victoriei devenise imposibilă. Lumea revărsată din teatre, cinematografe și localuri, umplea trotuarele și strada, într'o fierbere ca'n zile de mari evenimente neobicinuite.

Până noaptea târziu mulțimea a staționat în stradă, așteptând apariția vreunei ediții speciale de ziar, care să confirme faptele știute de toți, dar totuși de necrezut.

Liniștea și ordinea păstrată de această mulțime, care lua parte în tăcere la doliul aruncat asupra țării, era expresia reprobării unanime a gestului scelerat din gara Sinaia.

LA LOCUINŢA DEFUNCTULUI

Numeroși oameni politici, deputați și reprezentanți ai partidelor, s'au perindat în cursul serii, până târziu, la locuința fostului prim ministru, din str. Cometa 26, prezentând condoleanțe familiei.

Printre cei dintâi au fost d-nii: Nabuco de Gouvêa, ministrul Braziliei la București; Don Pedro de Prat y Soutzo, ministrul Spaniei la București; Picardo Olivera, ministrul Argentinei la București și alți miniștri plenipotențiari.

Apoi d-nii: I. Mitilineu, fost ministru de externe, Grigore Filipescu și numeroși fruntași politici.

D. Al. Vaida s'a interesat Vineri seară telefonic asupra nenorocirii, exprimând apoi condoleanțe familiei.

Au mai venit la locuința defunctului d-nii Armand Călinescu, Gh. Tătărăscu, I. Mihalache, Virgil Potârcă, I. Răducanu, d-na Procopiu, d-na Victor Antonescu, prezentând condoleanțe.

Regretele Franţei

D. d'Ormesson, ministrul Franței la București, însoțit de d. Hautecloque, consilier de legație, a venit la ora 11.30 noaptea la ministerul de interne, spre a exprima miniștrilor prezenți, regretele sale și ale guvernului francez.

La ora 11.45 d. Paul Boncour, fost preşedinte de consiliu și actual ministru de externe al Franței, a ținut să exprime telefonic condoleanțele sale pentru pierderea ireparabilă suferită de țara noastră.

In acelaș timp, d. Paul Boncour a rugat guvernul român să transmită M. S. Regelui îndurerata expresiune a condoleanțelor guvernului francez, care a prețuit în d. Duca pe un amic sincer al Franței și păcii, în toate împrejurările, nu numai în declarațiunile sale, dar și în faptele pe care le-a săvârșit în toată activitatea sa politică.

Ce declară atentatorul

— Prin telefon dela trimisul nostru special —

Sinaia, 30 Decembrie, ora 4.30 dim.

La sosirea trenului accelerat din București, la ora 2.30 noaptea, gara Sinaia este încă sub sguduitoarea impresie a asasinării primului ministru.

Pe peron e desfășurare de forțe militare și agenți polițienești.

Ce ne spune d. Vlahide

D. Dudu Vlahide, secretarul general al preşedinției consiliului, cu mâna bandajată, stă uluit, copleșit de emoție, abia putând să-și adune impresiile.

„Era ora 9.55, ne spune d. Vlahide, când am eșit pe peron cu primul ministru și d-rul Costinescu, îndreptându-ne spre vagonul ministerial.

Un grup numeros de partizani politici sosiți din București, a făcut o manifestație de simpatie primului ministru.

In timp ce mergea spre vagon, s'a repezit din mulțime, neobservat, atentatorul, care a pus mâna stângă pe umărul d-lui Duca, descărcându-i patru gloanțe în cap.

Am încercat să pun mâna să-i prin revolverul, dar în acel moment s'a aruncat o petardă, care m'a rănit la mână.

Au fost de asemenea răniți d-rul I. Costinescu la picior și agentul de poliție Petru Petre, la mână.

Primul ministru s'a prăbușit.

A urmat o panică indescriptibilă.

Doi dintre atentatori, profitând de faptul că petarda a lăsat în urmă un fum gros, au dispărut.

Atât a putut spune, cu vocea întretăiată de emoție, d. Vlahide.

D. Dr. I. COSTINESCU

D. dr Costinescu, rănit la picior, se află la vila d-sale. Medicii au extras glontele din picior și e în afară de orice pericol.

D-a a fost lovit de al cincilea glonte tras de atentator, după ce primul ministru s'a prăbușit.

*

Inginerul Virgil Ionescu, membru al „Gărzii de Fier", fost cap de listă la Constanța, fiind de câteva zile la Sinaia, a fost arestat la hotelul Palace și va fi trimis la București.

*

M. S. Regele a părăsit Pelișorul și s'a dus la castelul Peleș, unde, profund mișcat a stat câteva minute la căpătâiul fostului său prim consilier. M. Sa i-a acoperit cu flori corpul.

*

In momentul când telefonez, primul procuror de Prahova face în gara Sinaia reconstituirea atentatului.

Corpul primului-ministru va fi adus azi în Capitală

Azi dimineață, corpul primului ministru va fi transportat la București și va fi depus la preşedinția consiliului de miniștri.

Inmormântarea se va face la 2 Ianuarie la Măldărești (jud. Vâlcea).

*

Guvernul a hotărît să se facă funeralii naționale.

*

D. dr. Vasiliu a plecat ieri dimineață la Sinaia ca să ia masca marelui dispărut, iar d. prof. dr. Minovici, care se află la Brașov, va pleca la Sinaia să-i îmbălsămeze trupul.

Ce declară atentatorul

Atentatorul N. Constantinescu se află arestat într'o cameră a gării. L-am putut vedea câteva minute.

E păzit de o puternică gardă de santinele. Stă legat cu mâinile la spate, într'o atitudine impasibilă. E un tip scund și gras, cu fața rotundă și părul vâlvoi.

La întrebările ziariștilor, răspunde cu oarecari ezitări. Spune că e licențiat al Academiei de comerț, de fel din Galați și domiciliază la Focșani.

Mai are 7 frați. Tatăl său e mort. Până la începerea campaniei electorale, a fost funcționar la S. T. B. cu salar de 6000 lei lunar.

Și-a dat demisia fiind candidat la Făgăraș. A fsot arestat după dizolvarea Gărzii de fier, dar a fost pus în libertate.

Mai declară că atentatul împotriva primului ministru a fost pus la cale la București, împreună cu cei doi tovarăși ai lui, Caranica și Dova Belimace, ambii studenți macedoneni, primul la Academia comercială, al doilea la litere.

Cei doi tovarăși ai lui au sosit la Sinaia cu trenul de 3.30 d. a., iar el cu trenul de amiazi. S'au întâlnit câteși trei în restaurantul gării și au așteptat până seara, știind că primul ministru, după audiență urma să plece la București.

Cei doi tovarăși ai lui — declară Constantinescu — urmează să se predea parchetului conform consemnului ce l-au avut. Ei au fugit de teamă să nu fie linșați.

Intrebat din ce motive a săvârșit acest asasinat, atentatorul a declarat: din cauza dizolvării „Gărzii de fier".

— Cine va îndemnat?

— Noi trei am hotărît, spune atentatorul.

*

Atentatorul a tras cu un revolver mare Browning cu 7 focuri.

El a declarat că și-a procurat revolverul anul trecut la Cetatea Albă dela un birjar, pe când era în campania electorală.

D. dr. Angelescu însărcinat cu formarea guvernului

D. dr. Angelescu a fost primit de Suveran la ora 4 dimineața și însărcinat cu formarea noului guvern

Guvernul va rămâne în actuala lui formațiune.

D. Dr. C. ANGHELESCU
noul prim ministru

Noul prim ministru, d. dr. C. Angelescu, a depus jurământul la castelul Foișor.

Ministerul de interne a transmis Vineri noapte următoarea circulară tuturor autorităților:

Prin înaltul decret regal No. 3371 din 30 Decembrie d. dr. C. Angelescu a fost numit preşedinte al consiliului de miniștri.

Ministrul de interne
INCULEȚ

*

La ora 5 fără un sfert d-nii dr. Angelescu și Franasovici au plecat din Sinaia spre București.

La ora 5 dim., d. Coandă, judecătorul ocolului Sinaia, a prezentat M. S. Regelui raportul anchetei privitoare la oribilul asasinat.

C. Şoldan

SOSIREA D-LUI DR. ANGHELESCU

Cu un tren special au sosit în Sinaia, la ora 2.55 noaptea, d-nii dr. C. Anghelescu și R. Franasovici însoțiți de d. Grigore Duca, fratele defunctului și câțiva fruntași liberali.

D-nii dr. Anghelescu și R. Franasovici, profund emoționați, au plecat dela gară la castelul Peleș, unde se află corpul neînsuflețit al primului ministru.

CERCETARILE PARCHETULUI

Primele cercetări, după atentat au fost făcute de d. D. Coandă, judecătorul ocolului Sinaia.

Au sosit azi în localitate d. prim-procuror al trib. Prahova și județe instructor al aceluiași tribunal.

Continuare în pag. 4-a